

ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

*Корнійчук А. Я., студент
Науковий керівник: Юрків Н. М., к. е. н., асистент
Національний лісотехнічний університет України*

Для ефективного досягнення економічного результату та підвищення своєї конкурентоспроможності на зовнішньому ринку лісогосподарські підприємства повинні аналізувати та максимально використовувати свій потенціал, особливо при прийнятті стратегічних рішень, тобто при аналізі експортного потенціалу [1].

Експортний потенціал підприємства - це максимальна здатність підприємства, за існуючого рівня власних потужностей, виробляти товари або надавати послуги, які є конкурентоздатними на зовнішніх ринках [2].

Для оцінки експортного потенціалу лісогосподарських підприємств, розглянемо лісовий потенціал України та тенденції на зовнішньому ринку лісопродукції. Україна за показником лісистості на рівні 15,9 % від загальної площі країни, посідає дев'яте місце серед європейських країн за цим показником. Середній обсяг запасів деревини оцінюється в межах 2,1 млрд. куб. м та є приблизно рівним середнім обсягам запасів таких країн як Фінляндія, Туреччина, Румунія, Польща [3].

Якщо характеризувати експорту діяльність, то експорт деревини та виробів з деревини з України в момент введення мораторію (2015 р.), значно зменшився, однак починаючи з 2017 року мав тенденцію до поступового зростання обсягів. Тенденція щодо імпорتنих потоків аналогічна. До введення в дію мораторію, асортимент експортованої української продукції з деревини був ширшим, а обсяги експорту паливної деревини були нижчими. Після введення мораторію лісові підприємства України почали масово експортувати паливну деревину. Найбільші обсяги експорту паливної деревини спостерігалися в 2015-2016 рр. Це ті роки, коли українські підприємства ще не були технічно готові до перелаштування структури експорту. Не маючи відповідних технічних потужностей для розвитку деревообробки, вони експортували паливну деревину. Проте, сьогодні поступово вітчизняні підприємства намагаються залучати інвестиції та організовують і розвивають деревообробку.

В продовж останніх років українські підприємства експортували деревинну продукцію в Польщу, Румунію, Німеччину, Туреччину,

Китай, Угорщину, Італію, Австрію. Основними імпортерами деревинної продукції в Україну були такі країни як Білорусь, Польща, Росія, Румунія, Німеччина, Китай, Бельгія, Угорщина, Австрія, Італія.

Аналізуючи вище сказане, доцільно здійснювати оцінку експортного потенціалу. Отже, експортний потенціал оцінюється комплексом таких показників, як: відношення експорту товарів певної галузі (виду економічної діяльності) до обсягу виробництва цієї галузі; вартість експорту на душу населення країни; відношення експорту основних товарів до ВВП; відношення частки експорту певного виду продукції до частки світового експорту цієї продукції, що дозволяє визначити рівень спеціалізації країни; відношення експорту товарів до ВВП; показник виявленої відносної переваги; коефіцієнт ефективності експорту країни [4, 5].

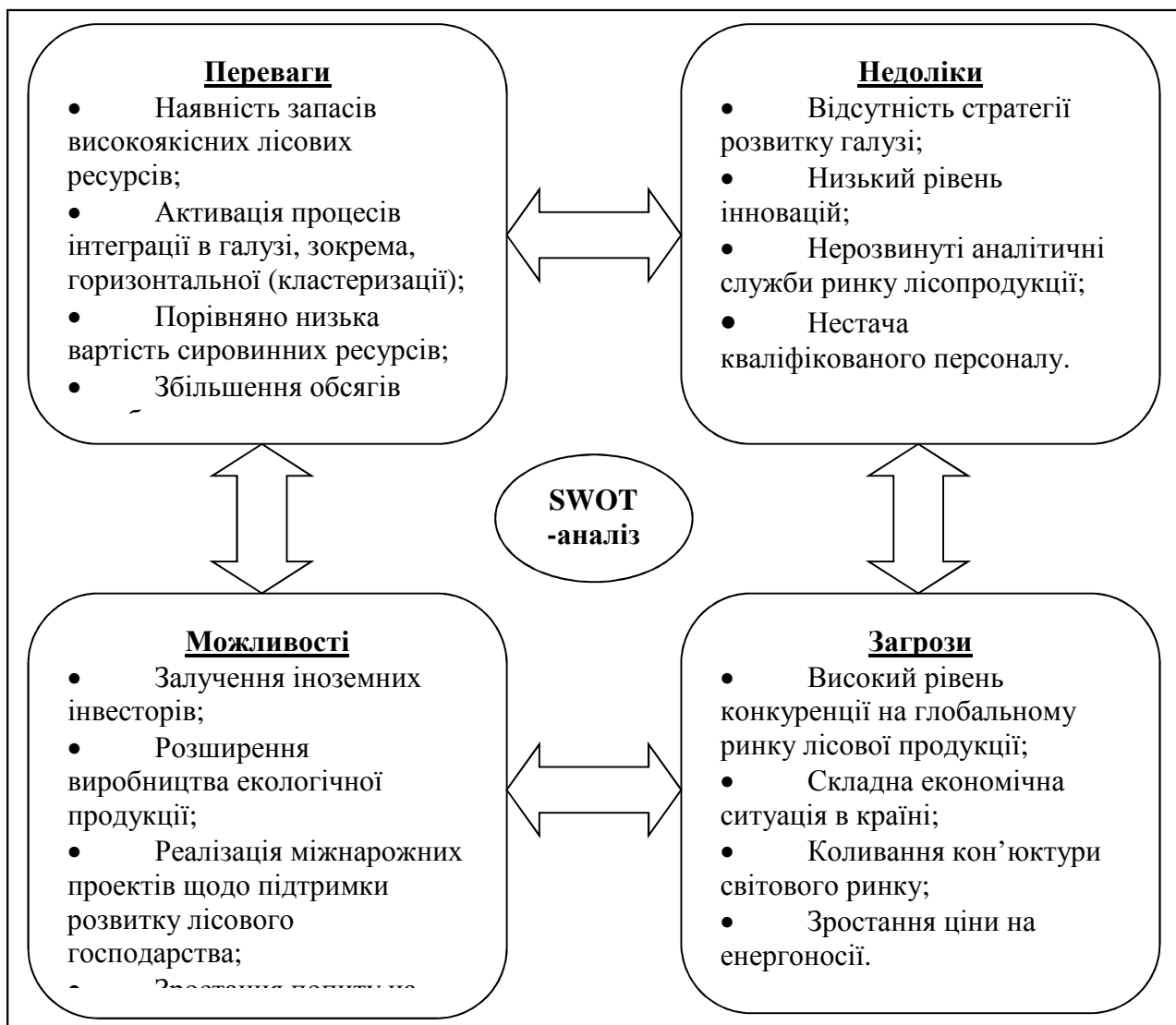

Рисунок 1 - Матриця SWOT-аналізу експортного потенціалу лісгосподарських підприємств України

Враховуючи показники оцінки експортного потенціалу та описаний вище ресурсний потенціал України, зовнішньоторговельну ситуацію ринку, можемо побудувати матрицю SWOT-аналізу експортного потенціалу лісових підприємств України (рисунок 1).

Отже, успішна зовнішньоекономічна діяльність підприємства, в умовах конкурентного економічного середовища, залежить від формування та ефективного використання його експортного потенціалу.

Експортний потенціал визначає експортні можливості підприємства, забезпечує ефективне використання ресурсів, резервів підприємства, розробку та реалізацію його стратегій на всіх етапах розвитку, що впливає на досягнення експортних цілей та визначених напрямів розвитку підприємства у майбутньому.

Література.

1. Ладонько Л. С. Стратегічний потенціал підприємства: формування та оцінка / Л. С. Ладонько, М. В. Ганжа // Науковий вісник Полісся. - 2015. - Вип. 2. - С. 109-114. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvp_2015_2_19.

2. Туниця Т. Ю. Поглиблення змісту поняття “експортний потенціал лісових підприємств” в контексті вимог сталого розвитку [Електронний ресурс] / Т. Ю. Туниця, Н. М. Юрків. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: http://visen.knau.kharkov.ua/uploads/visn_econom/2014/6/15.pdf.

3. Загальна характеристика лісів України. Офіційний сайт Державного агентства лісових ресурсів України.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=6292

4. Мельник Т. Експортний потенціал України: методологія оцінки та аналіз [Електронний ресурс] / Тетяна Мельник. – 2018. – Режим доступу : http://iepjournal.com/journals/8-9/2008_10_Melnuk1.pdf.

5. Горелов Д. О. Стратегія підприємства: навч.-метод. посіб. [для студ. вищ.навч. закл.] / Д. О. Горелов, С. Ф. Большенко. – Харків: Вид-во ХНАДУ, 2010. - 133 с.